

عنوان مقاله:

جایگاه انگیزه در میان عوامل تشکیل دهنده جرم

محل انتشار:

کنفرانس ملی اندیشه های نوین و خلاق در مدیریت، حسابداری مطالعات حقوقی و اجتماعی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

مسعود قمری - دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه قم

محمد علی حاجی ده آبادی - دانشیار دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

از جمله مباحث مهم حقوق کیفری بررسی نقش انگیزه در وقوع جرم و مسوولیت کیفری و مجازات است. انگیزه که گاه از ان به عنوان غرض یا هدف خاص ارتکاب جرم یاد می شود نقش موتور محرکه رفتار مجرمانه را اجرا می کند این تحقیق با روش توصیفی تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه ای می کوشد تا آموزه های کیفری در رابطه با انگیزه در تحقق جرم مسوولیت کیفری و مجازات ها را از منظر مکاتب گوناگون مورد بررسی قرار دهد براساس نتایج حاصل از تحقیق، در حقوق جزا، اصل بر این است که انگیزه در تحقق جرم و تعیین نوع و میزان مجازات هیچ تاثیری ندارد و این به دلایلی چون حفظ مصلحت اجتماع و تقدم آن بر منافع فردی است. اما براین اصل، استثنائاتی وارد است. کثرت اندیشه های فردگرایانه اخیر، خواه ناخواه مقننین رابه سوی تشریع و تقنین قوانین و مقرراتی منطبق با تفکرات نو و خواسته اجتماع هدایت نموده و سیاست جنایی رادرطریقی که متضمن عنایت کامل به شخصیت مجرمین و البته بیشتر میل به هدف ذهنی مجازات، یعنی اجرای عدالت باشد، سوق داده است. درنتیجه این اندیشه های جدید در رابطه با سوءنیت و انگیزه دو طرز تفکر ارایه شده است: دانشمندان مکتب کلاسیک معتقدند که انگیزه نباید تاثیری در زوال مسوولیت داشته باشد در واقع درتعیین مسوولیت بیشتر به عمل ارتكابی توجه دارند تا به مرتکب. برعکس طرفداران مکتب تحقیقی، معتقدند آنچه برای جامعه و نظم آن خطر دارد، همان شخصیت مجرم است نه عمل ارتكابی. و چون انگیزه یکی از عوامل تعیین کننده شخصیت است، لذا منطقی است که در تحقق جرم از آن چشم پوشید. طبق اصل کلی هر چند انگیزه در تحقق جرم تاثیر ندارد، اما در مواردی با وصف آن که ارکان سه گانه جرم محقق است، ولی انگیزه باعث می گردد که وصف مجرمانه از عمل گرفته شود و یا به عملی وصف مجرمانه داده شود. تطبیق مجازات با شخصیت واقعی و حقیقی مجرمین، یکی از هدف های پیشرفته حقوق جزا می باشد، که باتشکیل پرونده شخصیت که از پیشنهادهای مکتب دفاع اجتماعی نوین است عمل اثر انگیزه در ارتکاب جرم و میزان مجازات بررسی می گردد. تاثیر انگیزه در حقوق جزا، از یک طرف ریشه در اخلاق و وجدان جمعی دارد؛ چرا که ارزش اخلاقی همه اعمال انسانی، کاملا به انگیزه هایی بستگی دارد که از ابتدا موجود بوده اند و این چنین می باشد که انگیزه ها از نقطه نظر فردی و درونی به عنوان یک معیار برای ارزش اخلاقی عمل یا اهمیت آن محسوب می شوند. وجدان جمعی و افکار عمومی نیز قایل به تفکیک بین انگیزه های شریف و پست هستند و خواستار تشدید مجازات نسبت به مجرمانی که دارای انگیزه های پست و زننده ای هستند، می باشد و با مجرمانی که دارای انگیزه های نیکو و شرافتمندانه ای بوده اند، احساس همدردی نموده، خواستار بخشش و گذشت و یا تخفیف و تعدیل مجازات نسبت به آنها هستند و از طرف دیگر، تحت تاثیر و نفوذ جرمشناسی است که در حقوق کیفری جهت تعیین مسوولیت بزهکار، به شناسایی شخصیت مجرم توجه خاصی مبذول می شود؛ چرا که جدایی شخصیت انسان از اعمالش به هیچ وجه صحیح نیست انگیزه که جزئی از شخصیت فرد را تشکیل می دهد، در ارتکاب عمل مجرمانه نقش موثری دا ...

کلمات کلیدی:

انگیزه، سوءنیت، قصد مجرمانه، مسوولیت کیفری، میزان مجازات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/824804>

